

Bilaga 3 till kommunfullmäktiges protokoll 2010-05-03 § 4

Svar på interpellation (2010:9) från Eivor Karlsson (MP) om kontinuerlig granskning av äldreboenden

Eivor Karlsson (MP) ställer i en interpellation följande frågor till mig:

1. Är det din avsikt att öka möjligheten till utevistelse för äldre inom såväl vård- och omsorgsboenden som hemtjänsten och att en minigräns för utevistelse ska gälla lika i hela staden?
2. Anser du att politikerna i äldreboendena bör få kontinuerlig information om Lex Sarah-anmälningar eller brister i omvårdnaden från de 14 stadsdelarna, privata såväl som kommunala verksamheter?
3. Är det din avsikt att äldreboendena ska få kontinuerlig redovisning av antalet korttidsplatser?
4. Anser du att förvaltningen ska ge äldreboendena kontinuerlig redovisning av hur många som fått ja eller nej till korttidsplats?
5. Anser att förvaltningen ska ge äldreboendena kontinuerlig redovisning om situationen för äldre personer med demenssjukdomar?

Som svar vill jag anföra följande:

Utevistelse

Under mandatperioden har majoriteten verkligen lyft frågan om äldres rätt att få komma ut i friska luften. Samtliga stadsdelsnämnder erbjuder dagsutflykter för äldre i form av exempelvis utflykter till olika resmål och sevärdheter via buss eller båt. Utflykterna sker företrädesvis under sommarmånaderna men även i några fall andra tider på året. Målgruppen är främst äldre i ordinärt boende, men även äldre i vård- och omsorgsboende samt anhörigvårdare och deras närstående har deltagit.

I de brukarundersökningar som gjorts under året anser drygt sex av tio av hemtjänstmottagarna att de är nöjda med den hjälp de får av hemtjänsten att komma ut när de vill. I stadsdelsnämndernas verksamhetsberättelser beskrivs i korthet nämndernas arbete med utevистер for de boende på vård- och omsorgsboendena. I de flesta fall sker den organiserade utevistelsen i grupp. Behov och önskemål om utevistelse tas även i några fall upp vid vårdplaneringen och skrivs sedan in i genomförandeplanen. I den brukarenkät som gjorts bland de boende under hösten anser 42 % att de är nöjda med hur ofta de kommer ut i friska luften, en ökning med sex procentenheter.

Möjlighet till utevistelse kan också ges som särskild hemtjänstinsats. I december 2009 hade 819 personer biståndsbeslut om ledsagning, en ökning med 112 personer jämfört med december 2008.

Trots att siffrorna skulle kunna se bättre ut, inte minst på boendesidan, är det ändå glädjande att utvecklingen tycks gå åt rätt håll. Utevistererna är dock ett område där staden kan bli betydligt bättre. Och enligt stadsdelsnämndernas årsberättelser har utevister och aktiviteter också varit ett av utvecklingsområdena under året. Jag tycker dock inte att minigränser är ett bra sätt att lyfta frågan, då miniminivåer ofta har en tendens att uppfattas som tak snarare än golv. Däremot är det viktigt att samtliga boenden har en plan för utevister och sociala aktiviteter, och att en individuell plan också skrivs in i den enskildes genomförandeplan.

Lex Sarah

Var och en, både kommunala och enskilda utförare, som är verksamma inom omsorgen om äldre personer eller personer med funktionshinder och som uppmärksammar eller får kännedom om ett allvarligt missförhållande i omsorgen av någon enskild ska genast anmäla detta till socialnämnden (i praktiken till närmaste chef eller någon inom stadsdelsnämnden utsedd person). Respektive stadsdelsnämnd har rutiner för handläggning av Lex Sarah-anmälningar. Utredning inleds senast dagen efter att en anmälan tagits emot. Utredningen ska genomföras skyndsamt och nödvändiga åtgärder vidtas snarast. Anmälan och utredning rapporteras till respektive nämnd. Om missförhållandet inte avhjälpes utan dröjsmål ska nämnden anmäla förhållandet till tillsynsmyndigheten Socialstyrelsen. Äldrenämnden får en sammanställning av samtliga Lex Sarah-anmälningar en gång per år i samband med den verksamhets- och kvalitetsredovisning som vi initierat under den här mandatperioden.

Korttidsplatser

Stockholms Stads Utrednings- och Statistikkontor AB publicerar varje månad aktuell statistik för äldreomsorgen i staden (<http://www.stockholm.se/OmStockholm/Fakta-och-kartor/Statistik-om-Stockholm-/Aldreomsorg/>). Statistiken redovisas i tabellform per stadsdelsnämnd och efter insatstyp. I tabell 14a och 14b redovisas personer med korttidsvård. Därutöver rapporteras i samband med ärendet om ej verkställda beslut fortlöpande antalet överklaganden per insats som gjorts till Länsrätten samt hur många äldre som fått bifall på sina överklaganden.

Situationen för äldre personer med demenssjukdomar

Det stämmer att Socialstyrelsen och Länsstyrelsen i Stockholm vid sin granskning i länet av vård- och omsorgsboenden för personer med demenssjukdom sett brister hos flera av de granskade verksamheterna avseende dokumentation enligt socialtjänstlagen och patientdatalagen. Likaså visar granskningen brister i personalens kompetens.

Dokumentationen har förbättrats jämfört med tidigare års uppföljningar, men fortfarande återstår ett väsentligt arbete för att uppnå en god nivå på samtliga enheter. Lokala och centrala utbildningssatsningar avseende dokumentation har varit omfattande de senaste åren. Det framkommer i stadsdelsnämndernas årsberättelser att det finns stora individuella skillnader bland omsorgspersonalen i förmågan att tillgodogöra sig och tillämpa kunskapen. Det krävs därför ett långsiktigt och ensträckt arbete i staden och stadsdelsnämnderna i form av fortlöpande utbildning och handledning till omvårdnadspersonalen.

Vård och omsorg av personer med demenssjukdomar kräver specifika kunskaper. Personalens kompetens och kontinuitet är några aspekter som påverkar omsorgsmottagarnas känsla av trygghet i sin vardag. Staden strävar efter en hög utbildningsnivå bland omsorgspersonalen och avsätter årligen stora resurser för såväl övergripande som lokala utbildningar. För att den höjda nivån ska komma brukarna och verksamheten till godo krävs att personalen bereds möjligheter att tillämpa sina nya kunskaper, t.ex. genom god bemanning, samt en stödjande och handledande ledning som ser nya kunskaper som goda influenser och en tillgång i verksamhetsutvecklingen. Det finns naturligtvis ingen garanti för att omsorgspersonal som genomgått ut-/fortbildning också fortsätter sin anställning inom enheten, verksamheten eller staden. Arbetsmarknaden är fri och rörlig, och därför måste staden vara en attraktiv arbetsgivare som får behålla sin utbildade personal.

Stockholm den 28 april 2010

Ewa Samuelsson (KD)
Äldreborgarråd